

Naređivanje dobra i odvracanje od zla

<"xml encoding="UTF-8?">

Naređivanje dobra i odvracanje od zla

Tačno je da ranije navedeni ajeti govore o određenim ljudima, ali također znamo da Kur'an na taj način obznanjuje univerzalne zakone (sunnetullah). Ajet iz sure Fatir govori o određenom principu, a ne o nekoj posebnoj grupi

إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يَبُورُ

K Njemu se dižu lijepe riječi, i dobro djelo On prima. A one koji imaju rđave namjere čeka patnja nesnosna, i njihovo spletkarenje je rabota bezuspješna.

Ova obaveza propisana je svakom od nas, a cilj joj je da u čovjeka utisne osjećaj podsticanja dobra. Kada čovjek shvati ispravnost ove obaveze, saznat će da u samom njegovom biću treba postojati nešto što će mu naređivati dobro, a odvracati ga od zla. Kur'an o tome kaže: Namaz zaista odvrća od razvrata. Prema tome, namaz oživljava i budi tu instituciju u čovjeku, i u nastavku: A sjećanje na Allaha (zikrullah) još je veće od toga. Namaz jeste jedan vid zikra, ali se ovdje pod zikrom misli na neprestano sjećanje, koje je objašnjeno ajetom: Zar on ne zna da Allah sve vidi. Dok čovjek u sebi ne oživi instituciju naređivanja dobra i odvracanja od zla, neće postati imun na grijehenje, a što se tiče trajnog sjećanja, treba ga posmatrati kao nešto što je održivo prakticiranjem namaza. Ima i onih koji tvrde da ako je čovjek na poziciji zikra, onda mu nije potreban namaz. Ovo je lahko pobiti, jer se nemoguće zadržati na posljedici (zikr) :zanemarujući uzrok (namaz). Na ovo upućuje i sljedeći ajet

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْفِهِ

Allah nijednom čovjeku dva srca u njedrima njegovim nije dao.

Znači u srcu je ili sjećanje ili nemar, odnosno sjećanje na Allaha ili na šejtana. Dakle, ili je u čovjekovom srcu prostor za sjećanje na Boga ili na neboga; ono je ili stanište Božije ili šejtanovo. U irfanu je posebna pažnja posvećena pitanju srca, s tim da se pod srcem ne misli na pumpu koju nosimo u njedrima, tj. na srce kao tjelesni organ. Hafiz o srcu kaže: "O muslimani, ja nekoć imadoh srce kome govorih teškoće svoje. To srce bilo je suosjećajno i preporučivalo mi ono što ispravno jeste. To srce, poput čovjeka savršena, bijaše oslonac onima koji su ehli-qalb (okrenuti srcu, produhovljeni). I kad bih u virove nevolja zapadao razgovarajući s njim, obali bih se nadao. Bože, ja se iz tvoje blizine udaljih. Šta mi bi da se na dunjaluku udomih. Ja imam vještinu ovu (lijepo govorim), ali je sve to iz Tvoje milosti, jer niko bespomoćniji od Tebe nije iskao. Sjetite se i ovog izgubljenog pijanca kada naidete na kakva dobra insana, i spomenite me kao za dovom potrebitog (da se on zauzme za mene). Sve ove lijepe riječi moje postigoše slavu ovu jer su iz ljubavi izravno nicala. Ne recite za Hafiza da je veliki arif i pjesnik; ne, ja sam ga vidio, on bijaše jedan zaboravan čovjek, daleko od Boga." Iz ovoga se vidi da srce o kojem smo govorili nije tjelesno, nego ono čiji zaborav donosi prokletstvo, a sjećanje milost Božiju. Zato Poslanik s.a.v.a. kaže: "Od namaza ima koristi onoliko koliko je u njemu srce prisutno." Ovdje se ne misli da namaz nije validan kao fikhska norma i da kao takav nije priznat, već da namaz onoga ko ga obavlja .bez prisustva srca ne može daleko odvesti